

GJENNOM BIBELEN II

Konger & Profeter

BIBELSTUDIER

Uke 16-24, vår 2022

HVORDAN BRUKE BIBELVERKTØYET?

1 L E S E P L A N E N

Bibelleseplanen består av pluss/minus fem kapitler hver uke. Les ett kapittel hver hverdag, eller ta alt i en jafs en rolig morgen. Planen er ment som en spiselig mengde lesning for enhver. Du skal få tid til å lese sakte, dvele ved momenter som dukker opp underveis, og ha tid til å gi Gud rom til å snakke.

2 B I B E L S T U D I E T

Hver uke har vi plukket ut en nøkkeltekst som vi har satt fokus på gjennom et bibelstudie. Studiet presenterer ikke ferdige sannheter, men leder deg mot kjernen av teksten gjennom bakgrunnsinformasjon og spørsmål. Studiet er tilrettelagt for husgrupper og mentorsamtaler, men det kan gjerne brukes til personlig studie eller som en introduksjon til Bibelen for nye lesere.

Hvorfor valgte forfatteren å fokusere på akkurat dette her, og på denne måten? Dette spørsmålet er sentralt i studiets tilnærming og spørsmålene som stilles. Målet for hvert studie er anvendelse. Anvendelse kan både være en utvidet forståelse av hvem Gud er og hva han gjør, og hva slags praktisk påvirkning denne sannheten har i den kommende uken din.

H V O R F O R ?

Vi ønsker å hjelpe deg fiske selv, ikke bare bli servert sannheter ferdig tilberedt. Det er en kunst å klare å ta til seg Bibelen på egen hånd. Bibelen er Guds store historie, ikke bare en samling av ord og fortellinger. Målet vårt er å gi overblikk nok til å sette det du leser i sammenheng.

Med Bibelverktøyet hjelper vi hverandre å lese Bibelen selv daglig, og sammen som menighet. Et verktøy som hjelper oss som enkeltpersoner og i grupper og finne Bibelens gulls selv, ikke bare få det ferdig presentert og prosessert fra podiet.

H V O R D A N S T A R T E ?

Leseplanen kan brukes uavhengig av studiet. Studiet kan brukes uavhengig av leseplanen. Sammen er de dynamitt! Start i den enden som har lavest terskel for deg. Målet er ikke å ta alt i et jafs, men å bygge en vane av at Guds ord taktfast får påvirke og prege deg. Dag for dag og uke for uke.

Vi anbefaler sterkt å gå gjennom studiene i samtale og fellesskap. Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

GJENNOM BIBELN I 2022

MÅL FOR ÅRET

Vi er kalt til å be til Gud, leve med Gud, elske Gud. Dette kan vi bare gjøre om vi faktisk kjenner Gud.

Vi er også så heldige å ha en fysisk bok som vi er enige i at er Guds store åpenbaring av hvem han er til oss mennesker. Men Bibelen er stor og kan oppleves uoverkommelig, spesielt Det gamle testamentet (GT). Derfor skal vi dykke inn i helheten av Guds ord gjennom 2022. Vi skal zoome ut og se Guds store historie gjennom å dykke inn i historiens nøkkelpunkter.

Å SE DET STORE BILDET

Et tema gjennom GT er at *Gud gjør seg kjent gjennom det han gjør*. I Det nye testamentets (NT) brev er Gud og frelsen ofte forklart og ryddig presentert, mens i GT er fokuset på fortellinger. Det blir vår jobb å forstå hva og hvorfor Gud gjør det han gjør gjennom det større bilde av hans plan.

Det vil være glimt fra NT mens vi jobber i GT. Vi kommer til å hoppe over lange bolker av tidslinjen. Målet er å forstå vendepunktene og de større prosessen Gud gjør. For å hjelpe oss forstå hvem han er id et han gjør, og hvem vi er i Ham.

GTS HISTORISKE BØKER

“Historie” er et nyere gresk ord. Bibelsk historieskriving er ikke moderne historieskriving. Hendelsene presenteres som at de faktisk skjedde, men fortellingene i GT er “mer enn historie”. Tolkningene er like viktige som selve hendelsene. Teologi er viktigere enn kronologi. De er “forkynnende historie”.

PROFETISKE BØKER

Profetenes hovedbudskap var «kom tilbake til loven!» De veksler mellom å snakke om synd, dom og gjenopprettelse («profet-syklusen»). De viktigste årstallene er 722 f.Kr., da nordriket Israel ble tatt av Assyrerne, og 586 f.Kr. da sørriket Juda ble tatt av Babylonerne.

Fra Bibelnerden.no

TAKK TIL

St. Helens i London og deres RML (Read Mark Learn) Bible overview, og takk til Sindre Olafsrud for introduksjonen til denne. RML er guiden som årets studier baserer seg på. Takk til Karl Oskar, Steven & Justin for mange timer hvor vi som gruppe jobbet oss gjennom Bibelen sammen.

*Lykke til!
Eirik B. Fjellestad*

1 SAMUELSBOK 8

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom teksten en gang høyt sammen.

UKENS LESEPLAN

1 Samuelsbok 8-9, 12, 15-16

BAKGRUNN

Det har gått 400 år siden Israelittene først speidet Kanaan i 4 Mosebok 13-14. Folket har lenge bodd i sitt lovede land, men oppfyllelsen av Guds plan og løfter har vært begrenset. De holder kun på deler av landet, de har lite fred og de har ikke blitt den store nasjonen som var lovet. Folket

undertrykkes av de andre folkegruppene i Kanaan, spesielt av Filisterne. Men kjernen av problemet er at Guds utvalgte folks forhold til Gud selv er haltende, og at både synd og avgudsdyrkelse er dagligdags. Israel har vært et teokrati uten annen konge eller styresmakter enn Gud. Dommere og profeter har vært autoriteter og ledere i harde tider.

SPØRSMÅL

#1 Hvorfor ønsker folket en konge? Hva vil de at kongen skal gjøre?

#2 Les 5 Mosebok 17.14-20. Hva ser Gud etter i en konge?

#Bonus: Les 1 Mosebok 17.6, 49.10 & 4 Mosebok 24.17-19 om hva Gud sier om en konge.

#3 I Dommernes bok gjentas flere ganger tanken om at mangelen på en konge gjør at folket går sine egne veier (Dom 17.6, 18.1, 19.1, 21.25). Hvorfor reagerer da Gud på at folket ønsker en konge?

#4 Saul, en vakker og høyreist mann (9.2) velges til konge. Han forener Israel og vinner i krig. Les 13.11-14. Hvorfor dømmes Saul, og hva sier det om Guds standard for en konge?

#5 Les 16.7 om Samuel som guides av Gud til å salve David til konge etter Saul. Oppsummer hva du har lært om kongens rolle i Guds plan.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

2 SAMUELSBOK 7

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom teksten sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

2 Samuelsbok 5-9
Salme 27

BAKGRUNN

Vi har sett at Israel trenger en konge som både redder de fra sine fiender og som hjelper de å leve rett foran Gud. Selv om Saul ble forkastet av Gud og David ble salvet til konge tar det mange år før David

blir kronet. Han blir Israels store militære leder og overvinner fiendene i Kanaan. Han erobrer Jerusalem, flytter Guds Ark dit og gjør byen til Israels politiske og religiøse hovedstad. Han er en gudfryktig mann etter Guds hjerte. David blir standarden alle følgende konger måles etter.

SPØRSMÅL

#1 Del kapittelet inn i mindre deler med overskrifter som beskriver innholdet.

#2 Hva slags løfter gir Gud til David? Hva loves til Davids etterfølger?

#3 Hvilke løfter gis til Israel?

Bonus: Hvordan bygger disse løftene på Guds tidligere pakter? Hva legges til?

#4 Hvordan opplever du Davids respons på at han ikke kan bygge tempelet?

#5 Hva kan vi ta til oss fra Davids holdning i dette kapitlet?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

1 KONGEBOK 4.20-34, 7.51-8.11 & 9.1-9

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

1 Kongebok 3-5, 8-9

BAKGRUNN

Kong David er død, og etter intriger, kamper og ondskap bland Davids barn har Davids sønn Salomo tatt over Israels trone. Guds tre pakter med Israel (gjennom Abraham, Moses & David) viser omrisset av Guds plan for å gjenopprette sitt forhold til menneskene etter syndefallet, og mange

av ingrediensene til den endelige løsningen er på plass. Men vi er fortsatt langt fra å bildet av se Jesus, Guds endelige konge og frelser, i det som foregår blant Israelfolket. Vi skal se på hvordan løftene gradvis konkretiseres mot Guds endelige løsning, men først skal vi se på hvilke løfter Gud har oppfylt under Salomos regjeringstid.

SPØRSMÅL

#1 Hvordan du opplever tiden som beskrives i tekstene?

#2 Guds løfter i hans pakter har fokuser på fred, velstand, landområde, et stort folk og relasjon til Gud. Hvilke løfter ser du oppfylles i Salomos regjeringstid?

#Bonus: Les Guds løfter til Abraham i 1 Mos 12.1-3, 15.5-7, 18-21, 17-6-8, Moses i 5 Mos 28.1-14 & David i 2 Sam 7.9-16.

#3 Hva viser Salmos regjeringstid oss om Guds velsignelse?

#4 Hva lærer vi om kongens rolle i Guds redningsplan?

#5 Hva gjenstår/mangler i Guds plan for å reversere syndefallet?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

FORKYNNEREN 1.12-2.23, 3.16-4.4

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

1 Kong 10
Forkynneren 1-4

BAKGRUNN

Gud velsignet kong Salomo og under hans styre nådde Israel sin høyeste topp i historien, både i form av makt, innflytelse, rikdom, landområde og velferd. Fra alle verdens kanter kom besøkende for å høre Salomos gudegitte visdom (1 Kong 10.23-24).

Salomo skriver også mye av Bibelens visdomslitteratur, som peker oss inn mot den neste fasen av Guds redningsplan. Forkynneren er en viktig bok her, hvor Salomo reflekterer over livet under Israels storhetstid. Boken gir mest mening når den leses i lys av løftenes store velsignelser, men også velsignelsenes tilkortkommenhet.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler med oppsummerende overskrifter.

#2 Beskriv Salomos syn på livet etter å ha lest denne teksten.

#3 Hva viser 3.18-22 om forståelsen av livet og døden på dette punktet i Guds åpenbaring?

#4 I lys av Salmos dystre tilnærming på tross av å leve på høyden av Guds velsignelse: Hva trenger Gud å gjøre for å endelig reversere syndefallet og dets konsekvenser?

#5 Hvordan påvirker Forkynneren ditt syn på livet?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

2 KONGEBOK 17.1-23

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

1 Kong 11-12
2 Kong 17, (22-) 24-25

BAKGRUNN

Israels storhetstid har lenge vært over. Salomo lot sine mange koner vende hjertet sitt til andre guder (1 Kong 11), og som en konsekvens av hans synder blir landet delt i to rundt 931 f. kr. Nordriket Israel fortsetter som et eget kongedømme bestående av 10 av Israels stammer, men blir erobret

og ødelagt av Assyrerne 200 år senere. 135 år etter dette igjen blir sør-riket Juda (Davidsættens monarki) erobret og sendt i eksil til Babylon i to omganger (år 597 og 587). Judas eksil er et av GTs viktigste vendepunkt; det at Guds folk til slutt mister landet som hele dets historie har sentrert seg rundt. I studiet ser vi på hvordan og hvorfor de endte her.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler med oppsummerende overskrifter.

#2 Hva er de politiske grunnene til Nord-rikets fall i teksten?

#3 Hva er de teologiske grunnene til fallet?

#4 Les 1 Kongebok 11.9-13 og 2 Kongebok 24.20. 2 Kongebok 25 beskriver hvordan tempelet plyndres og ødelegges. Hva tenker du Kongebøkene - fra storhetstid til utslettelse - viser oss om menneskets problem?

#5 Hvordan tror du at du hadde levd om du var Israelitt i denne tiden?

#Bonus: Se Guds pakts velsignelser og forbannelser i 5 Mos 28, i møte med Israels handlinger og handlingenes konsekvenser gjennom de to kongebøkene.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

ESEKIEL 8

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Esekiel 7-II

BAKGRUNN

Vi har fulgt Israel fra sin storhetstid under Salomo, til delingen av riket i år 931 f.kr., til Nord-rikets fall i 722 og til slutt Sør-rikets endelige fall i 587. Ti år før det endelige fallet ble en del av folket bortført til Babylon, og blant dem var profeten Esekiel.

Esekiel var en av GTs fire store profeter (i tillegg til mange mindre profeter). Profetiene beskriver på ulike og ofte grafiske og symbolske måter gode nyheter om Israels fremtid. Men en stor del av profetiene beskriver og advarer mot folkets synd og syndens fatale konsekvenser.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler med oppsummerende overskrifter.

#2 Hvem synder i teksten og hvordan gjør de det?

#3 Les 9.1-7. Hvem dømmes av Gud og hvorfor?

#4 Les 10.4, 10.18-19 og 11.22-23. Hva foregår her?

#5 Se tilbake på historien siden utgangen av Egypt.
Hva har folket oppnådd og hva sitter de nå igjen med?

#6 Det har gått nesten 400 år fra Salomos synd til det endelige eksilet.
Reflekter over hvordan du opplever Guds straff over folket.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 9.1-7, 11.1-10 & 25.1-9

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 9-II, 25-26

BAKGRUNN

Selv om Israel synder og ikke klarer å leve etter lovene og pakten de har inngått med Gud, har ikke Gud avsluttet sin frelsesplan. Mens Israel (Nord-riket) og Juda (Sør-riket) forfaller både moralsk og i makt sender Gud sine profeter for å vise sine neste steg.

Der Esekiel profeterte rett før Judas endelige fall i år 587 f.kr., spoler vi nå tilbake til de siste årene før Nord-riket blir erobret av Assyrerne i år 722. Jesaja bor i og profeterer fra Juda, med fokus først på dommen og eksilet som nærmer seg med stormskritt, men også om håpet og lyset som en dag vil åpenbares.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler med oppsummerende overskrifter.

#2 Hva forteller teksten om personen beskrevet i 9.6-7 og 11.1-5? (Merk: Isai er Davids far)

#3 Hva viser 9.2-7 og 11.3-9 at Gud skal gjøre gjennom ham?

#4 Se på helheten og oppsummer Guds løfter i disse tekstene.

#5 Hvordan er disse løftene annerledes og større enn det Gud har gjort med Israel frem til nå? Hvordan utvides horisonten av Guds frelsesplan i disse tekstene?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

JESAJA 52.13-53.12

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jesaja 40, 52-54, 61

BAKGRUNN

Selv om Jesaja profeterte i og til Juda ca 150 år før Judas eksil har profetiene et fokus både på eksilet og det som kommer etter. I det forrige studiet så vi at Gud ønsker å reversere konsekvensene av syndefallet og at en konge kommer til å ha en hovedrolle i

denne redningen. Der folket og paktene frem til nå har hatt fokus på hvordan Israel kan sone og holde synden på avstand nok til å kunne ha en relasjon til Gud, har det gang på gang vist seg at mennesket er for svakt og opprøret er for sterkt. De har sviktet og kommer til kort, og de takler ikke Guds hellige rettferdighet.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler med oppsummerende overskrifter. "Jeg/min" er Gud, "Han" er tjeneren, "Vi" er tjenerens disipler/Guds folk.

#2 På hvilke måter skal tjeneren lide?

#3 Hva er de ulike tingene som oppnås gjennom tjenerens lidelser?

#4 Les 54.7-10. Hva er sammenhengen mellom disse løftene og den lidende tjeneren?
(Bonus: Les hele kapittel 54 om hvordan Gud tar Israel til seg igjen.)

#5 Det nye testamentet bekrefter at den lidende tjeneren er Jesus. Reflekter over hvordan denne teksten påvirker måten du ser på Jesus og hans lidelser.

Bonus: Les mer om Jesajas tjenerskikkelse i 42.1-7, 49.1-9 & 50.4-8.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

ESEKIEL 34

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les gjennom tekstene sammen. Vis hvor dere leser når dere svarer på spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Jeremia 30-31
Esekiel 34, 36-37

BAKGRUNN

Vi er tilbake til Esekiel i eksil i Babylon, rett rundt tiden da Jerusalem og tempelet ble ødelagt. Gud har vist gjennom de siste profeti-studiene at han lover å reversere syndefallet, gjennom sin lidende tjener. Dette studiet legger til nye elementer i

Gud løfter, og utvider forståelsen av at dette er noe Gud skal gjøre på egen hånd. Esekiel 1-32 fokuserer på Guds dom, mens 33-48 fokuserer på håpsløfter. Dette skillet i boka konkretiseres i historien om hvordan jødene i eksil får nyhetene om at Jerusalem er lagt i grus (33.21), og at det håpet som de har holdt fast på er borte.

SPØRSMÅL

#1 Se 34.1-10. Hva er Guds anklage mot folkets ledere, og hva er konsekvensene?

#2 Se 34.10-24. Oppsummer Guds løfter i tre hovedpunkter.

#3 Hvor ser du poenget at Gud vil gjøre alt selv? Hvordan opplever du det?

#4 Les 36.16-32. På hvilke måter skal Gud redde folket sitt?

#5 Hva er det Gud peker på som grunnen for at han griper inn? Hvordan opplever du dette?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

BIBELLESEPLAN

vår 2022

UKE 16 18-24 APRIL	1 Samuelsbok 8-9, 12, 15-16
UKE 17 25. APRIL - 1. MAI	2 Samuelsbok 5-9 Salme 27
UKE 18 2-8. MAI	1 Kongebok 3-5, 8-9
UKE 19 9-15. MAI	1 Kongebok 10 Forkynneren 1-4
UKE 20 16-22. MAI	1 Kongebok 11-12 2 Kongebok 17, (22-) 24-25
UKE 21 23-29. MAI	Esekiel 7-11
UKE 22 30. MAI - 5. JUNI	Jesaja 9-11, 25-26
UKE 23 6-12. JUNI	Jesaja 40, 52-54, 61
UKE 24 13-19. JUNI	Jeremia 30-31 Esekiel 34, 36-37